Stratejik Uyumla?ma Olgunluk Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Stratejik Uyumla?ma Olgunluk Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31181

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Stratejik Uyumla?ma Olgunluk Ölçe?i, kurumsal düzeyde Bilgi Teknolojileri (BT) stratejileri ile i? stratejileri aras?ndaki uyumun ve olgunlu?un de?erlendirilmesi amac?yla Türkçeye uyarlanm?? bir ölçektir. Bu ölçek, i?letmelerin BT yönetimini stratejik hedeflerle ne ölçüde bütünle?tirebildi?ini, bu entegrasyonun hangi a?amada oldu?unu ve hangi alanlarda iyile?tirme yap?lmas? gerekti?ini belirlemeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, toplam 6 alt faktör ve 39 maddeden olu?maktad?r. Yap?lan uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe ba?lam?nda yüksek düzeyde **güvenilirlik** ve geçerlili?e sahip oldu?unu göstermi?tir.

Ölçe?in psikometrik de?erlendirmesinde hem **Klasik Test Kuram?** (KTT) hem de Modern Test Kuram? (MTT) yakla??mlar? bir arada kullan?larak sa?lam bir metodolojik temel olu?turulmu?tur. Bu çal??ma, özellikle kurumsal yönetim, BT yönetimi ve stratejik planlama alanlar?nda çal??an ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar için önemli bir araç sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Stratejik Uyumla?ma, BT Yönetimi, Olgunluk Ölçe?i, **Teyit Edici Faktör Analizi**, Cronbach Alpha, Kurumsal Yöneti?im, Psikometri

Yazarlar

Osman Veysel ERDA?, Ercan CAN

Amaç

Stratejik Uyumla?ma Olgunluk Ölçe?i'nin temel amac?, organizasyonlar?n Bilgi Teknolojileri stratejilerini genel i? stratejileriyle ne kadar ba?ar?l? bir ?ekilde bütünle?tirdi?ini ve bu uyum sürecinde hangi olgunluk seviyesinde bulundu?unu ölçmektir. Ölçek, bu uyumla?man?n kritik boyutlar?n? (?leti?im, Yöneti?im, Ortakl?k vb.) ayr? ayr? de?erlendirerek kurumlara detayl? bir geri bildirim sa?lamay? hedefler.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türk i?letme ve kurum kültürüne uygun geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunarak, yerel ara?t?rmalarda stratejik BT yönetiminin etkinli?ini akademik olarak inceleme imkan? yaratm??t?r. Bu sayede, kurumlar?n dijital dönü?üm ve **stratejik uyumla?ma** çabalar?n?n bilimsel metotlarla de?erlendirilmesi mümkün hale gelmi?tir.

Yap?

Ölçek, kurumsal **uyumla?ma** sürecini çok boyutlu olarak ele alan alt? temel faktörden (boyuttan) olu?maktad?r. Bu faktörler, BT ve i?letme birimleri aras?ndaki ili?kinin derinli?ini, etkinli?ini ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

kuruma sa?lad??? de?eri yans?tmaktad?r. Toplam 39 maddeden olu?an bu yap?, stratejik yönetim literatüründeki temel uyumla?ma bile?enlerini kapsamaktad?r.

Ölçe?in ölçtü?ü ana yap?, bir organizasyonun BT stratejileri ile i? stratejileri aras?ndaki entegrasyonun kalitesi ve bu entegrasyonun zaman içindeki geli?imini ifade eden olgunluk düzeyidir. Yüksek olgunluk düzeyine sahip kurulu?lar, BT'yi sadece destekleyici bir birim olarak de?il, stratejik bir ortak olarak konumland?rmaktad?r. Bu çok faktörlü yap?, uyumla?man?n sadece teknik bir süreç de?il, ayn? zamanda kültürel, yönetsel ve ileti?imsel bir süreç oldu?unu vurgular.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, güçlü bir psikometrik temele dayand?r?lm??t?r. Çal??mada, ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla hem **Klasik Test Kuram?** (KTT) hem de Modern Test Kuram? (MTT) yakla??mlar?n?n bile?enleri kullan?lm??t?r. ?encan (2005) taraf?ndan belirtilen yöntemler referans al?nm??t?r.

Geçerlik analizlerinde kullan?lan temel yöntemler ?unlard?r:

Klasik Test Kuram? Yöntemleri: Spreman rho ve Kruskal gamma de?erleri incelenmi?tir.

Modern Test Kuram? Yöntemleri: Polikorik korelasyon, poliserial korelasyon ve **Teyit Edici Faktör Analizi** (TFA) kullan?lm??t?r. TFA, ölçe?in teorik olarak varsay?lan 6 faktörlü yap?s?n?n veri taraf?ndan ne ölçüde do?ruland???n? göstermi?tir.

Ek Güvenilirlik/Geçerlik Testleri: Yar?ya bölme yöntemi ve **alfa katsay?s?** da geçerlilik kan?tlar?na destek sa?lamak amac?yla kullan?lm??t?r. Bu kapsaml? analizler, ölçe?in Türkçe ba?lam?nda yap?sal olarak geçerli oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Güvenilirlik analizi için yayg?n olarak kullan?lan **Cronbach-Alpha** katsay?s? hesaplanm??t?r.

Elde edilen sonuçlar, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir:

Ölçe?in geneli için hesaplanan **Cronbach-Alpha** de?eri **0.970** olarak bulunmu?tur. Bu de?er, sosyal bilimler ara?t?rmalar? için mükemmel bir güvenilirlik düzeyini i?aret etmektedir.

Ölçekte yer alan her bir maddenin tek tek Cronbach-Alpha de?erleri de incelenmi? ve tüm de?erlerin 0.90'dan büyük oldu?u tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in tüm bile?enlerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ü sonucunu desteklemektedir ve ölçe?in son derece **güvenilir** oldu?unu kan?tlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçek, toplamda 6 faktörlü bir yap?ya sahiptir ve 39 maddeden olu?maktad?r. Yap?sal geçerlili?i do?rulamak amac?yla **Teyit Edici Faktör Analizi** (TFA) kullan?lm??t?r. TFA sonuçlar?, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe verilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Faktörler ve içerdikleri madde say?lar? (m) ile birlikte ölçtükleri temel konular a?a??da listelenmi?tir:

?leti?im (6 m): BT ve i?letme birimleri ileti?im temsilcileri ne kadar etkili kullan?lmaktad?r? (?leti?im kanallar?n?n etkinli?ini ölçer.)

Yetkinlik/De?er (7 m): BT'nin kuruma yapt??? katk?lar?n ölçümü amac?yla ne tür süreç ve metrikler kullan?lmaktad?r? (BT'nin i? sonuçlar?na olan katk?s?n?n de?erlendirilmesini ölçer.)

Yöneti?im (7 m): ??letme Birimleri BT Stratejik Planlama Çal??malar?na Kat?l?yor mu? (Karar alma süreçlerinde i? birimlerinin kat?l?m?n? ve yönetim mekanizmalar?n? ölçer.)

Ortakl?k (6 m): BT'nin stratejik planlamadaki rolü nedir? (BT'nin i? orta?? olarak konumland?r?lmas?n? ölçer.)

Kapsam (6 m): Temel BT sistemlerinin kapsam? nedir? (BT altyap?s?n?n stratejik ihtiyaçlar? kar??lama derecesini ölçer.)

Yetkinlikler (7 m): Kurumunuzun de?i?ikliklere kar?? tutumu nedir? (Kurumsal adaptasyon ve yetenek seviyesini ölçer.)

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation Scale)

Format: Çok Boyutlu Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dili muhtemelen ?ngilizcedir.

Popülasyon Grubu: Kurumsal Yöneticiler ve Profesyoneller

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle 25-65 ya? aras? kurumsal çal??anlar)

Popülasyon Detaylar?: ??letme ve Bilgi Teknolojileri (BT) alanlar?nda görev yapan, stratejik planlama ve yönetim süreçlerine hakim profesyoneller.

Test Metodolojisi: Psikometrik do?rulama ve **stratejik uyum** olgunlu?unu 5'li Likert tipi

ARABPSYCHOLOGY.COM

derecelendirme ile ölçme. Ölçek, 5'li Derecelendirme kullan?r (Örn: Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan Kesinlikle Kat?l?yorum'a).

Anahtar Kelimeler

BT Stratejisi, Kurumsal Mimari, Olgunluk Modeli, Psikometri, **Güvenilirlik**, Yöneti?im, Stratejik Planlama, **Klasik Test Kuram?**

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kayna??nda Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: overdag@ualr.edu (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma Adresi, Ömer Halisdemir Üniversitesi ?ktisadi ve ?dari Bilimler Fakültesi Dergisi'nde yay?nlanan makalede bulunabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas? 2019 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik kullan?m? için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir. Yay?nlanan makale, aç?k eri?imli bir dergide yer almaktad?r (Dergipark). Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazar/telif hakk? sahibinden resmi izin al?nmas? gerekmektedir. Ücret bilgisi belirtilmemi?tir.

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: stratejik-uyumlasma-olgunluk-olcegi-toad.pdf

Referanslar

ERDA?, O , CAN, E . (2019). Stratejik Uyumla?ma Olgunluk Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas?. *Ömer Halisdemir Üniversitesi ?ktisadi ve ?dari Bilimler Fakültesi Dergisi , 12* (3) , 361-383 . DOI: 10.25287/ohuiibf.542171. Makale linki: dergipark.org.tr.

?encan, H. (2005). Sosyal ve Davran??sal Ölçümlerde Güvenilirlik ve Geçerlilik. Seçkin Yay?nc?l?k, Ankara. (Ölçe?in geçerlik analizlerinde referans al?nan metodolojik kaynak.)

Stratejik Uyumla?ma Olgunluk Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 6 faktör ve 39 sorudan olu?maktad?r. Maddeler, 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?leti?im (6 m): BT ve i?letme birimleri ileti?im temsilcileri ne kadar etkili kullan?lmaktad?r?

Yetkinlik/De?er (7 m): BT'nin kuruma yapt??? katk?lar?n ölçümü amac?yla ne tür süreç ve metrikler kullan?lmaktad?r?

Yöneti?im (7 m): ??letme Birimleri BT Stratejik Planlama Çal??malar?na Kat?l?yor mu?

Ortakl?k (6 m): BT'nin stratejik planlamadaki rolü nedir?

Kapsam (6 m): Temel BT sistemlerinin kapsam? nedir?

Yetkinlikler (7 m): Kurumunuzun de?i?ikliklere kar?? tutumu nedir?

ARABPSYCHOLOGY.COM